

A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRÁLYI FELSÉGNEK
KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BETSBÖL Szeredán 12. Mártziusb. 1788.

A' Háborús és más nevezetesebb körnül állások.

Vinthyogy a' F. Monárkhának el-menetelevel F.
M. L. Gróf Brovne roszfzotskán érzi vala
magát, tehát helyette F. M. L. Gróf Kinszki Fe-
rentz indúla utra a' F. Tsászárral; de tsak ugyan
ezen fő Vezér Ur-is F. M. Lásci Urral, és 4-dik-
ben Hertzeg Liktenstáin Károly Ur a' Magyar or-
szági Táborhoz indúlának. A' F. Monárkha után
minden nap edgy Kurir indúl Bétsből; ki a' tudósi-
tásokat ó Felsege után szokta vinni. El-menetele
után a' Monárkhának; hogy a' hadi-örizet a' F.

Udvarban meg-kifesebbittesék, a' Ts. K. Palotánál
fok folyasolyi kő-fallal rakattak-be. Itt akármett
nézzünk Bétsben, hadi-népet szemlélünk; kik noba
szüntelen vitetnek-le a' Táborhoz, még-is mint-ha
a' *Kolkhis* szigetében a' *Minotauruson* fel-szántott
földből, a' *Jáson* gyapját őrző fárh.nyok el-vetett
fogából termene, olly nagy számmal gyul szunte-
len ide. — Lembergől a' múlt hónapnak 23-dikán
azt írja edgy Lengyel Obester; mely hit ugyan még
további erősítés-nélkül szükölködik: „ hogy a' Ko-
tzimi Török Sereg 14 napok alatt nagy békétele-
séggel várokozván a' Söld után, minek-utánna el-
nem érkezett volna, végtére pártot ütének; kiket a'
Balsa erőszakkal kívánván a' magok hűségekre kén-
szeríteni, edgy véres tsata támoda belőlle; mely-
ben a' Balsa is a' maga életétől meg-fosztaték. Ez
alatt a' pártütés alatt Hertzeg Koburg a' Bukovinai
igazgató fő Vezér bizonyos Sergekkel közelebb ér-
kezett, és nem fok ellent-állások után Kontzinat el-
foglalta; mely hírnek meg-erősítését tellyes szivünk-
ből kívánnók. — A' Hadi-Patika Lembergől a'
múlt hónapnak 22-dikén 4 szekereken Csernovitzba
vitetett. — A Budai Levelek-szerént, azon némely
Ujság-irok tudósítása, mely-szerént Magyar-orfzágnak
ujjalog 46-ezer Réklutát kellenék ki-állítani, nem
igaz. Ugyan ezen tudósítások-szerént itten a' múlt
honapnak vége-felé bizonyos Török-fogjok vitettének
keresztül. — Vájsz kirkenből a' F. M. L. Gróf Var-
tenzlébel Tábori-szállásáról, a' múlt honapnak 24-
dikán következő történetről tudósíttatunk; mel-
lyet mi örömmel közlünk a' mi E. Olvasóinkal: „
A' múlt hónapnak 21-dikén a' széleken lévő Illyria
Oláh-Regementből edgy Frájter 3 köz-emberrel a'
Dunán patrolérozni küldetvén, minek-utánna ezek a'
nagy

nagy szél miatt szerentsélenül a' Török partokra vetődtek volna; még jól meg-sem érkezének, midőn már prédát léső Török-fegyveresek állanak vala körülöttök; de a' Frájterben igen nagy lévén a' hirtelen-való maga fel-találás, Ritebekben edgy közelebb lévő Kávé-házba bé-szalad 4-ed magával; hová legottan sok Törökök rohonnak lántsával, dárdával-öszve, hogy ezeket meg-öldökölnék; de szerentsére mindeniknél 60 töltés lévén, bé-zárják magokat egy szobába, és el-tökélik magokban, hogy minek-előtte a' Törököktől által-nyársoltatnának és töltések lenne, az utolsó szempillantásig tüzelnének és magokat ne engednék; és ezzel tüzelni kezdvén az ablakokon-ki, csak hamar 15 Törököket le-lönek és megsebesítenek. Ekkor az egész falubéli Törökök, kiknek számok mint edgy 100-ra mégyen vala öszveszaladának, körül-vevék a' Kávé-házot és azon tanátskoznak vala, mi-módon vehetnék ki ezeket a' bé-zárt szobából, 's azt végzék, hogy a' közelebb lévő házot meg-gyujtván, ez-által mint a' veszedelem torkában lévők önként fel-adnák magokat. Meggyújták a' közelebb-lévő épületet; de szerentsére a' szél más-felé terjesztvén a' tüzet, midőn remény-ségek-felett edgy-néhány házok tűzbe vólnának börtülva, elég munkájok vala a' Törököknek ezt óltani; de még nagyobb szerentsére, hát a' tüzet meglátott és lövöldözést hallott közelebb lévő Tsászári részről 50 fegyveresek jönnek nagy sebessen ezen 4-nek segítségire; kik alig löhetének 5 Törökököt-le, a' többi el-szalada. Ekkor ezen 4 vitéz ki-szabadúlván a' tüzes próba kementzéből, a' többivel edgy... minden férelem nélkül vízfza-menének. Ezen Tsarában a' miéink közül csak edgy-sam esett-el, a' Törökök közzul pedig 20 esett-el, 32 meg-

febesítettet; kik közül az első 4 ember 15-töt ölt-meg és 20-at febesítet-meg. Vízszá-érkezések után F. M. L. Gróf *Vartenslébel* Ur a' Frájtort legottan Káplárnak, a' 3 köz-embert pedig Frájternek tévé, és a' Monárkhának, nagyobb jutalom nyérés véget, ezen történetett tudtára adá. Kár, hogy ezen négy férfiak nevek-szerént nem említették. — (**) A' Horváth-országban fekvő Sergektől, Gen. Májor *Wallis* Urhoz ezen hónapnak 4-dikén jött jelentő-tudósítás-szerént: a' Török Sergek, kik eddig *Bilaiskonál*, *Pollienél* és *Glamokhnál* fekszenek vala, most *Tzerp*, *Ostrovitza* és *Biháts*-felé közelebb nyomúltanak: a' *Likáner* Regementbéli Májor *Kovátsévits* 600 fegyveresekkel *Gráhovoh*-felé ezeknek elejébe küldetett. Midőn ezen említett Májor *Kovátsévits* *Gráhovoh* Helységétől a' *Liskai* Pátság-hoz közel táborozna, meghalja, hogy az alsó *Unátsban*, közel a' *Poborai* Poszthoz, edgy *Glamokból* jött, nem kevés számból álló Török Sereg megtelepedett légyen. Ezen hirre az említett Májor Ur csak hirtelen a' maga egész hadi-erejét jó rendbe szedvén, olly szerentsés ki-menetellel üte ezen Török Seregre, hogy mint edgy 3 orájig szüntelen meny-dorgó tüzzel égett tsatázó piattzán 40 Török katonák, 2 *Aga* (Török Kapitány) u. m. *Jelkovits* és *Radaszlitz* a' tsatázó-piatzon halva maradának; a' többi Törökök pedig az el-fogottakon és terhefs sebbe esteken kívül, az *Unáts* folyó-vizébe szorittatván, igen kevéssén uszhattanak-ki: edgy *Zászló*, mely femmihez fem-bafanlőbb mint a' lófarkhoz, töllek el-véttetett: a' miéink közül-is edgy pár legény el-estett és hőlmi könnyű sebeket-is hoztanak némellyek-vízszá; de különös vitézséggel. Az említett Májor Urnak bizonyág-tétele-szerént e-

zen tsatában a' fő Tisztek közzül Zászló-tartó *Kermpatits* és az all-Tisztek közzül *Srisa-mester Széculits* Urak magokat a' többtől meg-külömböz-
teve jól-vifelték. — Hogy a' Török-Jóbbagyok,
kik az ő marháikkal és más fel-kehető jóvaikkal ál-
tal-fzaladni kívánnak, a' Törököktől ne-akadályoz-
tathassanak; a' Bánál Regiment Obestere *Jellatsits*
Ur, a' múlt hónapnak végén Kapitány *Mantsot* egy
Kompánia (Fulnier) Flintás gyalogsaggal és 60 fő-
ből álló kemény lövő Jágerekkel az *Una* vizén ál-
tal *Prédor*-felé küldötte. Ezek edgy Török vigyá-
zó-helyről 3 Jantsárt le-löttek; és 7 Gabonával
terhelte lovakot el-fogtatanak. — Februáriusnak 28-
dikán a' Törökök *Szerpnél* edgy ki-ütést tettek
olty véggel, hogy némely marhákot el-prédáljanak;
de a' Generál *Wállis* Ur Pofztján lévő Katonák ezt
észre-vévén, közrök edgy oráig tartó tsata támoda;
melyben részünkről 6 el-esék, 8 sebet kapott. A'
Törökök, kik itten közüllök el-estenek visszavit-
ték; azért nem tudatik számok. — Ezen hónapnak
2-dikán a' *Panavátznál* lévő Pofztra rá-ütvén a'
Törökök, hogy azon által-jöhessenek fok idejig vi-
tézül viaskodtanak; de végtére tsak ugyan visszav-
vartek. Itt a' Törököknek 6 lovak esett-el; a'
mi részünkről 26-ton érzik (vagy inkább nem ér-
zik) a' velek-való tsatázást. (**). Itt követeznek
azon Török-Helységeknek nevei; mellyek Gener-
de-*Vnis* Vezérsége alatt a' Horváth katonaság által
magoknak is kevés károkkal el-foglaltattak: Az el-
ső Bánál Regiment *Dubitzát*, *Novit* és *Majdánt*;
a' 2 Bánál Regiment, *Bánovátzot* és *Gáretzet*;
Az *Ogulinusoké Sturlitzot*, *Drezniket* és *Dráfo-*
vitzot; a' *Szluiner Czétnit* és *Klábukat*; az *Oto-*
tsáner Biháts-várát; a' *Likáner Fakupot* és *Ojz-*

trovizot foglalták-el. Ezen Helységeknek és Erős-
ségeknek meg-vételek nekünk-is kerültenek valami-
ben; mert Dubitzának meg-vételében 300 embereink
estenek-el, 4 Kapitányok és 3 Hadnagyok. Edgy
meg-sebesített Kapitányt *Nikázinovits Urat* látván
a' maga katonái, hogy nagyon meg-sebesített lé-
gyen, két köz-legény bátorságos helyre vivé; de
itt-is a' Törökök rá-ütvén mind a' 3-mokat le-vág-
ták. Ezen Erőtségnek meg vételével Bosznianak ed-
gyik költségét kezekhez vették, és a' Török Hor-
vát-országnak az *Una* vizéig lévő részeit el-foglal-
ták. Ez-által a' Török Gráditskának és az e' mel-
lett az erdőben lesben fekvő 3000 Törököknek há-
tok-megi kerühetünk. A' mi Gráditskánkból már
többé nem lödezik a' Török Gráditskát; mert már
azoknak az ágyujokat mind őszve-lödeztük; de ugy
tapasztaltatik, hogy a' Vár-tsorbaságit éjfélszakának
idején építik a' Törökök.

A' közelebb múlt Februáriusnak 20-dik napja
nevezetes arról, hogy ezen napon léptenek-ki az
Erdély körül lévő Pászfokon a' mi Sergeink a' Tör-
ök földre. Ezen napon a' második Székely gya-
log Régek Obestere B. *Májorsáim Ur* bé ment a'
Törtsvári Pászfokon Orádiáig, mely edgy Város O-
láh-országban, és edgy Parolt *Rukurig* előre küld-
vén, az Orosz Régemetbéli Kapitány *Roth Ur* által
Orádia el-foglalt várát Katonákkal meg-rakotta. U-
tyában ezen Obester Ur valamennyi Török őrize-
teket talált mind el-fogotta, mellyek mint edgy 9
rendbéliék valának, és magával fogva vitte. Ezen
napon az Orosz seregbéli Májor *Layritz Ur* a' Te-
mesi Pászfokon ki-menvén, meg-állapodott a' *Sinay*
Kiastromban, a' honnan edgy kemény kemleő ser-
getskével *Kimpendig* menvén, onnan sok Keresz-
téav

tény rabokat; kik a' Törököktől el-fogatván Törökországba küldendők valának, erővel meg-szabadított; és azokkal a' *Sinay* Klastromba vízföztért. — Azon napon a' 2-dik Székely gyalog seregébéli Májor *Mo'sa* Ur az *Ojtozi* Pafsuson ki-menvén, Grótzeftet el-foglalta, és Seregét belé-szállította. Az első Székely gyalog Sereg Oberstere *Horváth* Ur a' *Gémesi* Pafsuson Moldovába, *Kamányésti* nevű faluig bé-menvén; a' jó vérű Székely Huszárok Régimentjébéli Májor *Lajos* Urat, *Okna* várossáig előre bortsátotta: kiis huszárszárjaival nem csak az utjában álló Strásákat, hanem *Okna* Várofsából feles Törököket, és ezek-között edgy Agát-is vagy Török Kapitányt el-fogott és őket lántzra rakatta. — A' *Boz-zai* és *Biritskei* Pafsufok elegendő néppel és ágyukkal meg-erősítettek; ezektől csak kémlelődni járnak ottan ottan az ellenség földére, de helyeket el-nem hagyják. — A' *Vetes-Torony*nál Kinénig bé-ment Sergek, kikről felyebb emlékeztünk; *Kornét* nevű Klastromot el-foglalták, és *Gurá-Lótruluj*hoz vi-gyázó Posztot állítottak. — A' *Bukovinai*-széleken belől, már a' hírek-szerént a' Török földén fekvő edgyesült Tábora *Románzov*nak 65 ezerből-áll; kik között 8000 könnyű lóvasok vagynak. Itten bizonyoson esett valami; de még bizonyoson nem tudhatjuk, hogy, és mint? — A' *Muszka* nagy Hertzeget edgy a' nagy Hertzegnétől minden órán születendő kifs Hertzeg meg-akadályoztatta a' Táborthoz menendő uttyában. — Edgy *Frantzia*-hajó, mely már rég a' *Dardanallák* között fűlél vala, a' *Konstántzinápolyi* partokhoz állott; ugy vélekednek hogy ezen hajó fogja *B. Herbert* Urat minden fő-hajtásokkal járó hofszofs butszuzás-nélkül ki-hozni ebből a' fenyés Városból. —

Elegyes Tudóstársok.

Tólna Vármegyében Földváron ezen hónapnak I-ső napján véletlen tűz támodván, leg-ottan a F. Ts. és Királyi Magazinmokba akada, hól edgy néhány 1000 mérő gabona tartatik vala. Noha az oltásra leg-ottan szorgalmatos rendelések tétetének, még-is a' 4 oráig tartott tűz által 4 házok és a Magazinumnak edgy nagyobb része füsté és hammu-vá levé. A' ben-lévő gabonának edgy része füstösön és fél-pirúlva meg-maradott; — Pofonyban a' múlt héten Pénteken következő szomorú történet esék: — *Non Hospes a' Hospite tutus* — Edgy ilju ember edgy Kalmárnak esmerettségebe esvén, hozzá már 3 esztendeje hogy járkál; a' Kalmár és Kalmárné tartvan attól, hogy a' Világ nyelvére ne kerüljenek, tzedulát irnak a' Legénynék, hogy a' Barátság fenn-maradhat, de annyit a' házhoz ne járjon, 's ezt szóval-is mondta neki a' Kalmár. A' Legény ezen meg-haragudván, mivel a' Gazda másutt vólt vatsorán, oda megyen, és az Afzszonyt fok halálos sebekkel által szúrván kegyetlenül megölte, 's mikor látta, hogy fok ember van az ajton, magát-is halálra akarta sebesíteni, de szándékát egy fzeribe el-nem érhetta, mert még azután 5 nappal élt, és most Tsötörtökre viradóra, hala-meg. —

A' közonséges Levelek-szerént Buda-felé lán-tzon vífznek edgy Barátot; de lárvas Barátot a' *Mahumed*, nem a' Sz. Ferentz Szerzetéből; ki a' Dana mellyékit igen helyyefen le-ábrázolván; nálla találtatott. Ezt magyarul Kémnek hívják.

Frantzia-országban, a' nem Romai Anyaszentedgyházhoz tartozó Keresztényeknek türedelme, a' követezendő 37 tziikkelyekben foglaltatik:

1. A' közönséges Isteni-tisztelet, egyedül a' R. Katholikufoknak szabad az Országban: birhatnak mindazáltal a' nem R. Katholikufok-is, akár örökös, akár zálagos jókat; folytathatnak mesterségeket, és kereskedést: de tisztvifelökké, és közönséges tanítókká nem lehetnek. 2) A' nem R. Katholikufok házafsága, az elejekbe adatott formula-szerént vitefsék véghez; melynek a' társaság-rendében, olyan ereje lészzen mint a' R. Katholikufok házafságának. 3) Különös gyülekezetet ezek ne formáljanak, és így semmi tanáts közöttök ne-soljon. 4. A' kik közöttök Papi hivatalt viselnek, köntöfssel magokat meg-ne különböztessék: a' házafságról, születésről, meghalálózásról bizonyság-levelet ne irhassanak. 5. Minden lakofoknak, vagy jövevényeknek tiltatik, a' R. Katholika Vallás' szokásai ellen szóllani, vagy vetélkedni. 6. Ezek az innepeknek meg-tartásában a' Politziai rendhez szabják magokat, hogy azokon ne dölgozzanak, vagy ne áruljanak. 7. A' R. Katholikum templom építésére, és azok' Papjainak tartására, ezek-is fizessenek. 8 — 10. Ezeknek házafságok ott a' hól most találtatnak, és ott a' hól eddig laktanak, a' R. Katholikum' ajtója előtt; a' Pap által hirdettesék-ki. 11. AZ ellenvetés azon házafság iránt a' Papnak jelentessék-meg. 12. Ha a' Pap nem akarná őket ki-hirdetni; tehát hirdesse-ki a' Törvény-szék Iró-Déákja. 13. Ekkor az ellenvetés-is, ha találtatik, az Iró - Déáknak jelentessék. 14. A' Papon kívül csak a' Törvény-szék első személye

mélye adhad szabadságot a' házafságra : a' kinek. 15. Lészzen hatalma, a' ki-hirdetéstől, és a' 3-dik izig-való atyafiságtól dispensálni. A' 16-diktól fogva, a' 24-dik tzikkelyig, vagynak még edgy néhány eleikbe-való-iráfok, melyek-szerént a' nem R. Katholikusok házafságának kelletik véghez-vitetni. 25 — 26. Ezeknek ha gyermekeik születnek, azoknak neveik, az Attyok és bizonyságok kezeinek alá-írásával irattatsanak-bé a' helység laistromába. 27. Ha ezek-közül akár idegen, akár lakós meg-halálózván, a' Gyülekezet annak temető helyet nem akar adni: tehát a' Kereskedők' elől-járói annak temető-helyet mutatsanak 28 — 30. Ezek halottjaikat a' ház eleibe ki-ne-tegyék. Az utzán hallható szóval fe imádkozzanak, fe énekeljenek. 31 — 36. Ezen tzikkelyekben a' laistrom készítésének modja adatik-elő. Utóljára a' 37-dik tzikkely azt tartja, hogy ezen kegyelmes Királyi Rendelés, azon hajlandóságot, mellyel vífeltettek eddig az Elzászi, és más Luterána, vagy nem R. Katholika gyülekezetekhez; továbbrais meg-erősíti. Eddig vagyon azon rég ohajtott türedelmi-ediktumnak Summája, melyből a' Parlamentumok tsak kevés tzikkelyeket kívánnának változtatni, és az-után egészfen bévennék.

Meg-jegyzésre méltó az a' Vallásbéli társaság, mellyet Angliába fundált edgy Fox nevezetű, a' múlt százban élt tsizmadia: de akármely marka-pökő fodor-fejér-haja mái-módi Bölts sem szégyenlhetné-meg magát azzal, ha ő ilyen vallást állított volna-elő mint ezeké. Ezek nevezik magokat *Kvaker*eknek: talám nem leszünk unalmasok ha az ő Vallá-

lásoknak edgy néhány erköltsi-tzikkelyeit ide ragasztjuk- 1. Tulajdon érzékenysége tanítja természet-szerént az embert fel-barátjával-való békefésés életre. 2. Kinek-kinek élete tartozik példa lenni azon jókban, melyeknek gyakorlása magának-is másnak-is gyönyöröséget okoz. 3. Olly dolgokba melyek az elmét háborítják, a' szívet nem jobbitják, és kotzódást szülnek; nem kell elegyedni: hanem ezen rövid életet, másoknak 's mogunknak javára fordítani. 4. Az indúlatokat előre kell meg-zabolázni, a' vizontagságoknak tsendefen lejendő el-türésére. 5. Az igazságot egyenes szívből kell mondani esküvés nélkül; mert az esküvés - által még inkább gyanu fér a' beszédhez. 6. Az emberek természetekre nézve egyenlők; nem kell hát másnak el-nyomásán igyekezni. 7. Az emberek nem egymás megölésére, hanem költsönös segítségére teremtetek. 8. A' köntösbéli tisztaság szükséges az életre; de a' szükség felett-való tzifraság tsupa bujaság, következőképpen véték. 9. Az Isteni tiszteletre szelid gúdolatokkal, az Istenségnek hatalmához képest való félelemmel kell járulni: itt a' vétékre vizfsza emlékezvén, azokat szégyenleni és bánni. Ilyenek az ő Vallásoknak tzikkelyei; melyek magokban fokkal edgyügyübbek, mint az ezeket követőknek erköltsi. Londonban két-féle Kvákerek vagynak, szorofs és lágy Kvákerek. Az elsők meg-kulömbözetik magokat rántz-nélkül-való köntöfsök, edgy időből fel-szegezett nagy kalapjok, és porozatlan hajk által. A' lágyabbak közönségesek a' köntösbe, tak vallással edgyeznek az elsőkkel. Az elsők minden embert Te 's tu-val neveznek, kalapjokat még a Király előtt sem veszik-le, Sőt a' Királyhoz-is

kalapofon mennének - bé, ha az őrzők le-nem szed-
nek az ő kalapjaikat. Ezek soha sem kóldúlnak,
nem káromkodnak, nem elzúsznak, még a' Ton-
vényfűk sem erőltetheti őket eskuvésre, de kulom-
ben igazat szólnak. Papjók nem lévén az Isteni-ízf-
telekre mikor őszve-gyűlnek, a' kinék közüllők tet-
szik, elő-áll, és a' többihez intő-beszédet (*Préli-
kátziót*) tart: ez el-végezván más áll helyébe.
Templomokban sem oltár, sem Keresztelő-kő nín-
tsen. Nem tudnak ők semmit a' Keresztiségről, Sa-
kramentumokról, vagy nem kívánnak tudni. Déz-
mát adni a' helységbéli Papnak, melynek ők hasz-
nát nem vészik, helytelennek tartják: adakoznak
mindazáltal a' Szegények' és Templomok' számára,
és úgy gyakorolják a' kegyefségnek munkáit mint
akármelyik szerzetes.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Egész Saltzburgban a' Kaputzinusok Petrinusok-
ká változtattanak, és az-által az emberi-társaságnak
hasonlóbbakká tétettek; szakállak, bajuszszok le-be-
retváltatott, sa-paputsok helyett rendes paputsot
Salavárit, inget, s a' t. viselnek: hajok meg-nevel-
tetik, vagy parókat-is tehetnek. Az igen öregek-
nek meg-engedte a' Fő-Püspök, hogy hátra-lévő
kevés napjaikat edgyütt lakván a' régi öltezerben
töltsék-el. Az Ifjabbak már ki-öltöztek, és meg-
győződtek az-iránt, hogy a' reformált köntösben-
lehet éppen olyan szentül, alázatosan, és epüle-
sen élni; mint a' verejtéktől és appro állatoktól
nyughatatlanított tsuklyában.

Lembergől Fébr. 16-dikán irák: hogy ottan egek
Kaputzinus olly szomorú-játékot dolgozott, mely el-
ját-

jáztodtatott; hogy azt a' halgatok izetlen keferü já-
téknak nevezték. Azon-kivül, hogy sotalan Versekkbe
völt foglalva, hibázott benne az író, mind az ér-
költs, mind a' Státus, mind a' Vallás ellen; mel-
lyért nem csak meg-tiltatott többszöri el-jáztodása,
hanem a' kéz-írás-is poroszló által el-vétegetett. —

Párisból Fébr. 13-dikán. Edgy itten köldülő vak
embert a' minap meg-fszolit valaki és tudakozza töl-
le, ha ugyan ő semmit nem látnaé? erőfíti a' vak,
sőt próbát-is téfzen az idegen, és vak-merőnek,
vagy merő-vaknak találja mint a' tzigány lovát.
Kerdi: tóvábbá az esmeretlen: ha nem akarnaé ő a'
köldülésen-kivül más jobb módon ételmet keresni?
Igen-is akarnék Uram, felele a' vak, de én vak lé-
vén semmi módot nem látok. Mutatok én módot,
csak várakozzál itt edgy kifség. Kevés idő múlva
jön az esmeretlen így szólván a' vakhoz: Imé hoz-
tam edgy-néhány nyomtatott Könyörgést Szent An-
talhoz, ezeket árulván több pénzt fogsz kapni mint
a' köldülés által. Edgy ujságon kapó ott elő fétál-
ván, meg-vészzen edgy Könyörgést. Mi leszsz be-
lölle? két óra alatt többet el-adott 5 száz exemplár-
nál, és egész Párisba hire futamodott az ő vak ember
könyörgéseinek. Mikor örvendene a' vak, a' ke-
reskedésének, edgy Politzáj Katona-is vészzen edgy
könyörgést, és látja, hogy nem egyéb, hanem edgy
Párisi nagy Dáma ellen jelesen írt Paskvillus a' Sz.
ének Notájára. El-fogják a' szegény vakot, és tu-
dakozzák tölle a' szerzőt: de az ő vallástétele ép-
pen olyan kevés világosságot ád az írónak ki-ke-
résére, mint a' mennyit ő lát. — Utazván edgykor
II-dik József Frantzia-országban, a' kísérek előtt bé-
lovagol egyedül azon fogadóba, melybe ebédre vá-

ratott: a' fogadosné meg-nem esmervén tudakozza
 tőle: ha ő-is a' Tsászfár kísérői közül-valóé? Nem
 ugy mond: mert én a' kísérőkön elől szoktam járni
 Mikor a' tudakozódó fogadosné máfodszor-is azon
 szobába menne, találja a' Tsászfárt beretválkozva;
 kérdi ismét az aszfzony: Mitsoda szolgálatot teszen
 kegyelmed a' Tsászfárnál? szok'am ugy mond őtet
 néha meg beretválni. De a' fogadosné mind addig
 észre nem vette, hogy kit beretvái azon Vendég, míg
 a' kísérők Tsászfár nélkül el-nem érkeztek; ekkor értet-
 te-meg a' feleletek' igazságát. — Nem régiben ta-
 lálkozván a' Tsászfár edgy tránsport Rékiutákkal,
 meg-állítja őket, ki-száll szekereből, és edgyenként
 meg-nézegeti őket; de látván hogy mind egészséges,
 markos parafzt-legények, így szól az őket kísérő
 Tisztnek: Ezt a' Transportot sokkal inkább szeret-
 tem volna, ha nem mind a' szántásra szükséges le-
 gényekből állana: hát hól maradt a' fok Bétsi fé-
 nyes Sibli? Ha a' szántás vetés meg-szűnik, a' Sib-
 bli fényességeis meg-fog homályosodni. — Frantzia-
 országnak Népeisége, a' leg-ujjabb számlálás, és a'
 hitelt érdemlő Státistikák-szerént 24-millio 800 ezer-
 re megyen. Ezek közül a' Koloniákba 645-ezer
 5-száz lélek, Párisba 790 ezer lélek, Burdegalába
 150-ezer, Lugdunumba 130-ezer, Tolosába 100-
 ezer, Rothomágba 90-ezer, Marsaliába 90-ezer,
 Versáliába 90-ezer, Nantesbe 80-ezer, Cadonumbá
 60-ezer, Lillába 58-ezer, Tursba 50-ezer, Pot-
 tierbe 50-ezer, Strafsburgba 47-ezer Montpellierbe
 42-ezer, Nimesbe 40-ezer, Remibe 40-ezer, elkek
 vagynak. Az Ország' hadi-népe békefétségnek idején
 228-ezer 467-főből áll, ugy-mint: a' Királyi Ser-
 gek; 81 Regiment gyalogság; 11. Regem. Svájtzet;

8. Német; 3. Regem. Hibernus; 2 korszikai és 7. Ágyuzó Seregek; edgy föld-alatt áfó Sereg; edgy föld-mérő Sereg 31 Lovas Regimentek, u. m. 24. Dragonos, és 6. Magyar Huszár Regimentek; 6. Reg. Lovas Jágerek; 13. Királyi- és 14. Provintziai Gránátéros Regimentek; 80. Garnizon-Batalliomok; 34 Kompánia Politziai fenytékre rendelt katonaság; ezeken-kivül vagynak az Inválidusok, és a' Katoná-
 kot nevelő Oskolák. A' tengeren 266. hadakozó hajók, 103 Osztály ki-kötő helyeket őrző katonák, 7. Koloniai Regiment, 2 Tengeri Oskolák, 5 fegyveres házak, 5 Inspectiók, 15 ki-kötő-helyek, u. m. *Brescia, Tulon, Hoksfort, Portus Gratziae, Dunquerca, Marsalia, Bojonna Rupella, Portus-Ludovici, Maclopolis, Caroburgum, Honstorium, Deppa,* és *Cálétum*. A' Királyi adó-pénz 1787-ben 615-milliomra ment, de most a' huszadoknak el-törlése után, csak 593-millió livrára megyen; de meg-kell jegyezni, hogy a' múlt esztendőben a' költség 732-milliomra ment, de az első Minister azt igéri, hogy majd a' jövedelmet a' költséggel egyenlővé téfzi: ez pedig némelyek hozzá vetéfszerént ugy fog meg-esni, hogy a' Szegények' számára tett adakazást, mely tavaly 150-milliora ment, 128-milliora le-szállitják. — Alfó-Stiriában edgy Birónak a' fija, élni akarván a' természetből beléje öntetett Törvényyel, módot kerese abban, hogy a' rendes uton-kivül magát atyának neveztesse: izülettetvén tehát a' Birónak minden hire és akaratja ellen az unokája; hogy a' fíjáról a' gyalázatot el-háritassa, hivat edgy paraszt-legényt, és parantsolja néki, hogy mondja magát azon gyermek' atyának; de a' paraszt-legény nem akarván magára venni
 edgy

edgy olyan titulust, melyre ő semmi részben se volna érdemes, 25 páltzát vágat rája a' Biró; de még ekkor sem akarván magát a' paraszt-legény ok nélkül atyának vallani, újra ki-mérik néki a' 25-tot, mely fájdalomában atyának vallá magát: de mihelyt el-mehetett a' Biró elől, mingyárt meg-tagadta akkori vallás tételét, sőt a' Birónak kegyetlenségét-is meg-befzélte, melyért a' Birónak, a' piatz közepén tetézve mérék visszfa mind az ötven páltzát érdekével edgyütt. — A' közönséges hírek-szerént: a' Spanyol Király, a' Frantzia Király, a' Római Pápa, és a' Török Fő-Vezér gyengélkedő egészségben vagynak. — A' Török Szultán Szakártsza edgy igen tréfás ember, mikor a' konyhán a' lábólsát fordítja és rántását pergeli, a' világnak minden változásait maga született nyelvén olly világosan elő-befzéli, hogy magais alig érti, az egész világba ugy forgotja a' dolgokat mint a' petsenyét a' nyártnak, azonban az ételnek a' levét hadi-történetekkel ereszti-fel; tsuda hogy meg-nem tsömörlenek a' vendégek — de még a' Friséra sem bolond ember ennek.

Tudósítás.

A' *Trenk* Ur élete Historiájának Magyarra fordított első Részze a' jövő *Joséf* napi Pesti Vásárkor találtaik *Füskuti Landerer Mihály*, *Patzkó A. Ferentz*, *Weber Simon Péter* és *Weigand* Uraknál Pesten; a' más hátra lévő részei-is, igéri a' Ki-adó, hogy minden orán világosságot fognak látni — eddig-is bizonyos akadályok gátolták, hogy az E. olvasók kezeikben nem foroghatnak.